

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

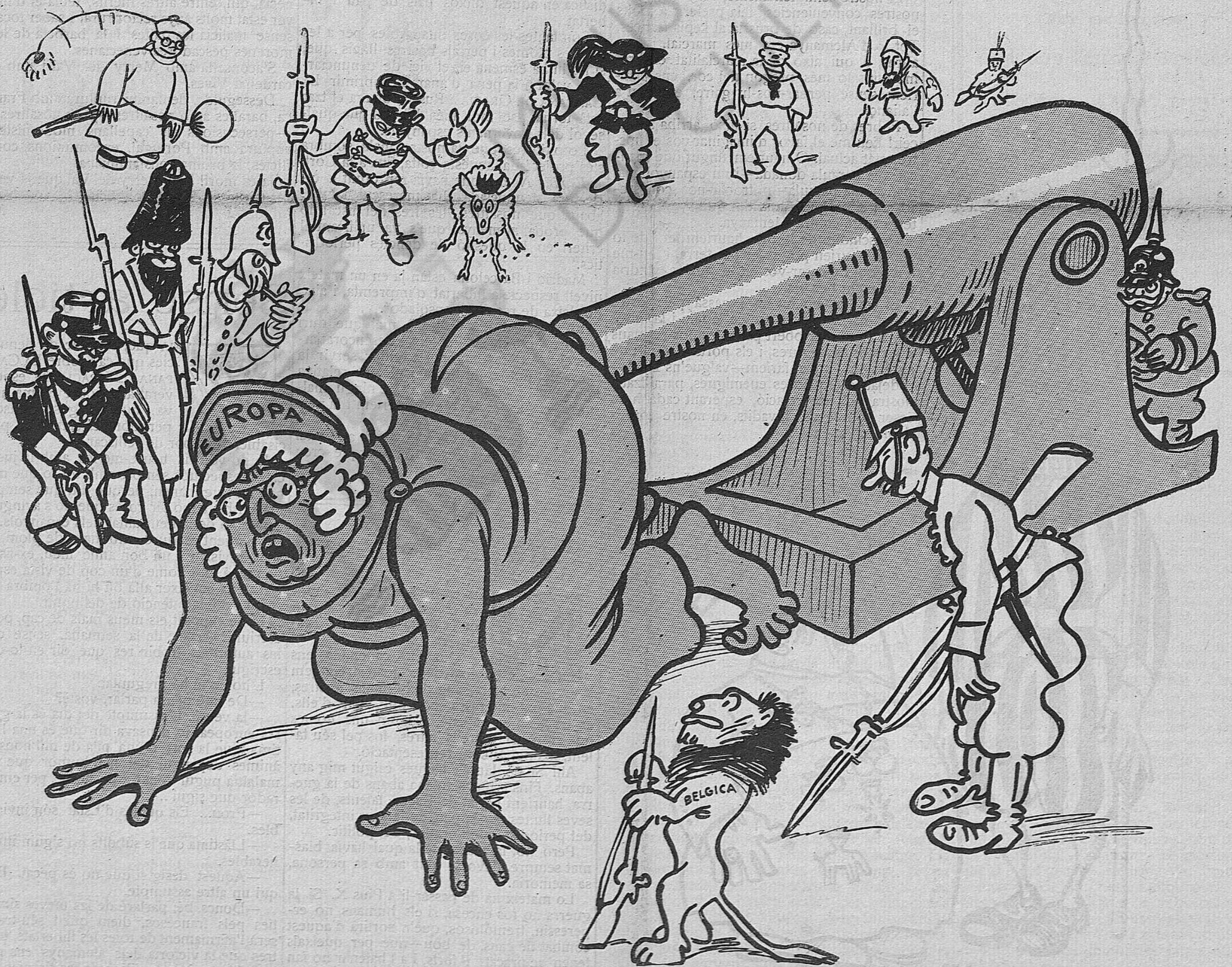
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

EL XERINGASSO

— Ja ho veia venir jo, que amb tant empaig d'armament me donarien una purga!...

De quina'ns hem lliurat!

A conflagració europea, que avui ens té neguitosos i espaordits, ha vingut a dividir l'opinió pública, malgrat els bons propòsits, bons consells i denúncies periodístiques que'l nostre Govern ha anat deixant caure a totes hores sobre'ls súbdits espanyols.

Les discussions de partit, els odis de banderia, acallats davant la situació actual, han sigut substituïts per unes altres discussions i uns altres odis.

Els partidaris de França i els partidaris d'Alemanya, tot mossegant-se els llavis i fent de neutrals de conveniència, estan front a front.

Jo m'atreveria a dir que França té guanyat el cor a la majoria dels espanyols; però també asseguraria que Alemanya compta amb alguns milers d'adeptes, entre'ls quals no sols podem enquirir-hi els tristos jaumins, llimpia-bòtes de tots els despotismes, sinó a gent de més força i de més autoritat, que pesen quelcom en les altes esferes governamentals.

LA DARRERA PREVISIÓ

—On va tant armat amb sabre i canons?

—Oh, noi, no sé si ho sabs que haig de fer un viatge aeri molt llarg!...

No fós cas que'm topés amb algún dirigible dels republicanots francesos.

Abans d'ara, aquesta simpatia ja s'era manifestada en certa mena d'indumentaries i altres detalls indubitables.

En el gran espill germànic es reflectia la nostra insignificancia. Admiravem, francament, les grans qualitats de toçuderia, orde, disciplina i enginy dels súbdits de Guillem segon, fidels al seu emperador i per ell militaritzats.

Per a alguns, aquesta admiració era incondicional. Wagner i Moltke significaven lo mateix. La superioritat indiscutible sobre els demés pobles de la terra. De l'admiració a l'amor, de l'amor al servilisme, no hi ha més que un insignificant progrés psicològic; per lo tant, l'espanyol que s'havia passat anys de la seva vida rebaixant-se ell i la seva patria, podia prosternar-se sense llei de vacil·lació als peus de la poixanta Alemanya.

Aqueix germanisme incondicional, que encara avui es descobreix i es manifesta amb apassionament d'esclau entre l'aparent neutralització d'alguns homes de dreta, temps enrera fou incomparablement més estès i innegablement més perillós.

El problema de les aliances és estat discutit temps hà a Espanya.

Eren molts els que creien que'ls pobles com el nostre no poden marxar sols entre la moderna compenetració d'aspiracions i d'interessos internacionals.

França, per ésser una nació republicana, atea i molt donada a l'alegria, per una similitud del genit francès al nostre genit, potser també, perquè, com diu la frase històrica, no hi hà gran home pel seu ajuda de cambra, lo cert és que'ns pareixia la més indicada per a companya d'aventures.

El nostre sentimentalisme, renyit amb les nostres conveniencies, feia preferir a molts el brillant casc de prússia al kepis francès. Tot lo d'Alemanya era més marcial, i nosaltres, a qui això de la marcialitat ens remou fins lo més pregón del cor, ens hauríem, sense pensar-nos-hi gaire, entregat a l'al·liança.

Pobres de nosaltres si això arriba a succeir! Feu-me el favor d'imaginar-vos el nostre estat actual. O hauríem tingut que mancar a la paraula donada—i un espanyol mai manca a la paraula—o trobar-nos presos en el bloqueig marítim que avui Anglaterra sosté contra Alemanya.

Prescindim de lo que hauríem fet i de lo que'ns hauríem pogut fer per terra, i feu-me l'obsequi de ficar-vos en lo que'ns vindria actualment per mar.

Si ara ja'ns planyem i passa pel nostre magí alarmat l'espectre de la fam i la miseria, amb el mar obert per a les nostres naus i les costes segures, i els ports a cobert de agressions, ¿què fariem—valgue'ns Déu!—rodejats d'esquadres enemigues, paralitzada nostra vida de relació, esperant cada hora ésser bombejats, invadits, en nostre formidable aïllament?

No, creieu-me, és molt millor que'ls germanòfils espanyols es desfoguïn ara comentant, optimistes, el resultat definitiu de la campanya actual, escrivent lluminoses crítiques sobre la circular del general Joffre, explicant als pares de família que no han fallat les previsions de l'Estat Major alemany, puix els manca encara perdre en Bèlgica norantadós mil homes, lloant la pericia dels capitans de la marina germànica, que han pogut escapar a la persecució dels creuers anglesos, i entregant-se a ignocentes consideracions per l'estil.

Si, és molt millor això que no pas que'ns haguéssim embolicat en una aliança, les conseqüencies de la qual solsament ara estem en el cas d'imaginar i sospesar.

Alguna vegada o altra teníem que estar un poc de sort.

X. X.

Més denúncies

OM si amb les que ja duem a sobre no'n tinguéssim prou, l'incansable fiscal de S. M. segueix enviant els nostres exemplars al jutge.

El número del nostre setmanari, corresponent a l'edició del dissabte passat, també ha caigut a les urpes de la justícia.

I això que'ns hi mirem a no ofendre a ningú.

Quasi bé serà impossible la vida periodística en aquest ditxós país de pau i llibertat.

Són tantes les coses intangibles per a les nostres plomes i per als nostres llapis que, si no hi hà esmena en el vici de denunciar-nos, valdria la pena d'anar a imprimir LA CAMPANA DE GRACIA a Rússia, on ara el tzar està tornant-se molt més liberal que qualsevol dels governants espanyols.

Lo pitjor és que la nostra mala sombra s'és projectada, aquesta volta, fins a la Cort.

Espanya Nueva, que havia reproduït la caricatura denunciada, ha merescut també, abans que nosaltres, les ires del fiscal, lo que prova, al menys, que's va unificant el criteri en la qüestió de delictes periodístics.

Madrid i Barcelona estan ja en un mateix nivell respecte a llibertat d'imprensa, i això no deixa de resultar consolador.

En fi, com que no hi hà mal que duri sempre, hem de seguir sense desencoratjar-nos el nostre tarannà, per a millor servir la causa del poble, tot bromejant amb relativa ignocencia i sense greu dany de ningú, malgrat a les suspicacies que despertem i la persecució que sofrim.

LA CAMPANA DE GRACIA anirà al judici dels homes amb el cap dret, perquè creu encara en la rectitud dels tribunals.

Pius X ha mort

MALS temps aquests, per a morir els peixos grossos, siguin de la dreta siguin de l'esquerra.

Quan les canonades ens eixorden, quan trepitgem fang pastat amb sang de germans nostres, en que pot interessar-nos, que, apart d'ells, en un llit o en un cafè, caiguin uns homes que eren per sobre'ls altres, fos pel seu talent, fos per la seva representació.

Ah! Si en Jaurés hagués caigut mig any abans. Fins a una setmana abans de la guerra, hauríem parlat dels seus talents, de les seves lluites per la pau, de la seva integritat, del periodista, de l'orador, del polític.

Però no, la bestia de la qual havia blasmat sempre, devorà, junt amb sa persona, sa memoria.

Lo mateix ha de passar-li a Pius X. Si la guerra no fos encesa, si els humans no esperessin, tremolosos, que'n sortirà d'aquest combat de cans de bou—que per queixals tenen acuirats i forts, i a l'halar ho fan a canonades i s'empassen un exèrcit per respir—els diaris i els setmanaris tindriem feina tallada per estona, i els gravadors se cansarien de fer plomes i directes, represen-

tant al pobre presoner del Vaticà (e. p. d.).

Però en fi, com que en un periòdic com el nostre s'ha de parlar de tot, amb els respectes que mereix a tothom ben nascut, un cos fret i encara no soterrat, parlem-ne de aquest capellà de fóra, elevat a la més alta jerarquia de l'Església catòlica, per la voluntat d'aquesta Austria, corcò de la llibertat de consciència, grilló de vint nacionalitats, cos mort en vida, del qual ni una mica d'espiritualitat arribà a nosaltres ni a ningú, com no sigui la que pugui extreure's dels valsos de *El conde de Luxemburgo* i *La princesa del dollar*.

Pius X tingué la gran desgracia d'arribar després de Lleó XIII. Aquest gran diplomàtic, aquest gran senyor—que de senyors venia—s'imposà, pels seus talents i els de Mr. Rampolla, a les potencies del món enter, catòlics i no catòlics.

Trampejava amb França, amoixava a Alemanya, era amic d'Anglaterra, manava en altres nacions i tenia sempre la vista fita en els grans problemes de l'humanitat d'avui. Ja ho feia com si el preocupés la religió, però més el preocupaven les qüestions socials, ja tenia una estona per a l'ortodoxia i per al culte, però més ne tenia per a que la pau no s'esvais, per a que'l catolicisme liberal d'Alemanya i els Estats Units fes son camí per a servir l'amistat d'Anglaterra. Arribà, pot dir-se, a ésser una mena d'àrbitre secret en les qüestions internacionals.

Morí, en Rampolla era el successor indicat, però l'enviat d'aquest vell emperador de la mala estrugança digué: «Rampolla no!». I els cardenals, astorats davant el gest de l'imperi catòlic i jesuític, ficaren la mà a l'olla i en tragueren al bon patriarca de Venècia, qui, entre altres mèrits, tenia el d'haver estat molts anys rector rural i saber tocar sense malícia les galtes i la barbata de les morenes pescadores venecianes.

S'aconsellà amb Merry del Val i amb el cardenal Vives.

Desseguida, demanin: ruptura amb França, baralles amb nosaltres—jamb nosaltres!—persecucions als capellans modernistes, ruptura amb Portugal, excomuniions, conflictes, la broma constantiniana.

Ja és mort! I en Merry del Val que ja veia resuscitats els Estats Pontificis...

M.

Sense article

AJA que, el patec de denúncies que cau sobre LA CAMPANA DE GRACIA, ha espererat a la pobre ploma meua, que no gosa rrelliscar per sobre les *cuartillas*, precisament per por de rrelliscar.

Jo no voldria heure-me-les amb la justícia, i respectuós sempre amb tot lo que manen els que manen, perquè diu que sempre manen bé, temo dir coses que no s'avinguin amb això de la neutralitat dels espanyols.

Volguent escriure amb mans de plom, he anat a visitar a un bon amic meu, ex-fiscal de no sé on i home d'un cop de vista especial per a conèixer allà on hi hà l'ombra de sospita d'una intenció de delinquir.

Li he exposat els meus mals de cap, per a escriure l'article de la setmana, sense que les autoritats trobin res que dir en lo que escrigui.

L'home m'ha preguntat:

—De què pensa parlar, vostè?

—Ja veurà. L'assumpt de del dia és la guerra europea. Jo pensava dir que és una llàstima que la sort d'una pila de mil·lions de ànimes depengui del mal humor que una malaltia pugui donar a un home, per emperador que sigui...

—Prou... Els quefes d'Estat són inviolables.

—Llàstima que'ls súbdits no siguin invulnerables.

—Aquest desig sí que no és pecat. Busqui un altre assumpte.

—Doncs, bé; parlaré de les meves simpaties pels francesos, dient que'l seu triomf serà l'afirmament de totes les llibertats, mentres que la victòria dels alemanys ens portaria l'imperi de la pitjor de les tiranies.

—Tampoc! La neutralitat l'obliga a guardar les seves simpaties al recó més pregón de la seva ànima. Digui, si vol, que'ls ale-

manys no li agraden perquè són rossos, i alabí a les franceses, si vol; però guardi's de desitjar el triomf o la derrota per cap dels que's barallen.

—Aleshores diré mal de Déu i dels sants, perquè no eviten uns daltabaixos tan horrosos com aquests de les guerres.

—Deixi estar als de dalt.

—Doncs del Pare Sant i dels bisbes, perquè no excomuniquen als que falten al quint manament.

—Deixi estar als de baix.

—I als del mig i als de les vores!... Al menys podré dir mal del nostre Govern. Aquesta costum tan vella dels espanyols crec que no serà privada.

—En les actuals circumstàncies, sí. Les coses de vegades se compliquen i el Govern ha de tenir, en tan crítics moments, la confiança de la nació. Deixi estar en pau al Govern.

—Doncs, de què puc escriure, sense perill d'exposar a LA CAMPANA DE GRACIA a noves denúncies?

—De res; perquè a vostè no li estaria bé explicar aon són les «quaranta-hores». I encara, ben mirat, amb una mica de ganes, un fiscal gelós també, amb això de les «quaranta-hores», podria veure-hi motiu per a encausar-lo criminalment.

—Doncs, no m'embolico, i que escrigui qui vulgui.

I veus-aquí perquè aquesta setmana no publica LA CAMPANA DE GRACIA l'acostumat article d'en

JEPH DE JESPU

Sonata LIV

PERÒ què voleu que us digui? Ja estic empimpat de que cada dia, a l'asseur'ns aquí, em pregunteu:

—Què hi hà de nou?

I jo he de respondre: Res.

Mireu que n'erem de feliços, al començar aquest estiu, quan ens preocupavem de la post del pit del Gallo, de la clavícula d'en Joselito i de si en Belmonte era bifi o no era bifi.

Això de la guerra ens ha vingut a trencar les oracions.

Ara obres un diari i et trobes amb un embolic de Lieja, Ardenes, Colmar, Maguncia, Alta Alsacia, i tantes dotzenes de noms, ciutats i països, de generals i soldats, de número de ferits i presoners, etc., etc., que, no sabent treure'n l'entrellat, acabes llençant el diari, dient:

—Ui, que pobles anomenes!

Perquè—això sí—si t'asseguren una cosa dient-te que ja hi pols pujar de peus, agafa't fort, perquè a l'ensendemà ja pots jurar que trontolla, si és que no ha caigut del tot.

Qui m'agrada són els ministres de l'Espanya.

Hi van els cotonaires catalans i, plens de bona intenció, els hi diuen:

—Senyors ministres: mirin que'l cotó s'acaba; pensin que no podem treballar, que tindrem vaga forçosa, que la gana és molt mala consellera...

I els ministres els diuen, molt serios:

—Altra vegada vostès?... Sembla mentida; ningú ha demanat això, fóra dels de Catalunya.

—Però, senyor ministre, si en tot Espanya no més hi hà dues fàbriques de filats—fóra les nostres—una a Gijón i l'altra a Málaga.

—En fi, si no n'hi hà, facin-ne venir. Ara aniràn els «Pinillos».

—I els seguros?

—Què és això?

—Sí, home; assegurar les mercaderies del risc de guerra. Això, en aquestes circumstàncies, ho hauria de fer l'Estat.

—Altra feina té, l'Estat.

—I per pagar?

—Això gosa preguntar-me?... Que'n volen fer dels diners?

—Home, és que a Londres no accepten; miri que hi hà el *moratorium*, que no'ns paguen ni els dipòsits.

—Ja pagaràn, homes, ja pagaràn.

—Així ho creiem; però, i mentrestant...

—Mantenir-se neutrals, lo més neutrals possible, i si tenen pa sèc facin-ne sopes..... Parlem de la calor?

No?... Doncs parlem de la fresca, que'ns ha vingut amb la pluja.

Res t'he dit, no hi hà res ni se'n sab res, d'aquesta maleida guerra.

Si no sabs què fer, compra *El Día Gráfico* o *La Vanguardia*, i allí hi trobaràs un espetec d'articles tècnics i pintorescos, que quedaràs ben servit de cultura militar, tant científica com anecdòtica.

Mira avui *El Día Gráfico*—el de dimecres.— «*Al margen*», una columna (guerra); «*París durante la guerra*», tres columnes; «*Opinión de un alemán sobre la guerra*», dues columnes; «*La semana política*» (guerra), una columna; «*España ante la guerra*», dues columnes i mitja; «*Del ataque a los molinos*» (guerra), una columna; «*Marinas militares*», dues columnes; «*Las Ardenas*» (guerra), dues columnes; «*La situación material*», una columna, també de guerra i, desseguida, quatre planes del periòdic que no parlen d'altra cosa.

I tot això en un sol número, en el del dimecres.

Amb això, compta si n'hi hà per a estar-ne tip i amb la boca empastada.

Porta beure, noi, veiam si em trec aquesta bocaça.

MORITZ LXXII

UN MORT IL-LUSTRE

NICOLAU ESTÉVEZ

Insigne republicà federal
ex-ministre de la República Espanyola

ESQUITXOS

—Per saber com va la guerra que menaça aplastà a Europa ens falten dats concrets,— diuen les persones doctes.
—Que'ns falten dats?... Oh cà! Això serà en altres pobles: aquí a Espanya en tenim un, i més aviat crec que'ns sobra.

Circulen tantes mentides i ens armen tals embolics, que jo, llegint els periòdics, em quedo tot pensatiu i a voltes arribo a creure que'ns estem mamant el dit, que tot lo que's diu és bola, que això és un «qüento» infantil i que al món no hi hà francesos ni mai ha existit Berlín.

—I bé, vosté, què és? Francòfil o germanòfil?

—Veurà; penso no determinar-me fins a saber qui ha guanyat.

Pobret... Va comprar sis mapes, va posar-se a estudià a fons la topografia belga i la nota del Japó; va començà a llegir diaris, va anar comptant tots els focs que hi hà hagut als vols de Lieja, de Namur i de Belfort; va seguir dia per dia les marxes i giravolts dels aeroplans francesos i els barcos del mar del Nord i... ja poden figurar-s'ho: avui l'han dut a Sant Boi.

Davant del palau magnífic que a La Haya va fer fer perquè de la Pau hermosa fos per sempre el sant alberc, el mil·lionari Carnegie exclamava amb trist accent:

—Enfónza't, palau, enfónza't que no serveixes per res.

¡Quina manera més bestia de malgastar-me els diners!...

A dos pintors de gran mèrit, l'un francès, l'altre alemany, he fet l'encàrrec d'un quadro representant la Veritat.

—A veure qui de vosaltres (els he dit) la pintarà més perfecta, més graciosa i amb aire més natural.—

Avui m'han dut els dos quadros completament acabats i fets amb molta soltura, però, mireu si és extrany, sent sobre'l mateix assumpte i havent d'ésser, doncs, iguals, lo que en l'un apareix negre en l'altre resulta blanc.

C. GUMA

DE LA GUERRA EUROPEA

Espanya i la neutralitat

AVIEM convingut, aquí a Espanya, que la política de l'aïllament havia estat fatal al nostre país. A l'aïllament se donava la culpa de tot el seguit de desgracies que durant la centuria passada van caure damunt l'Estat espanyol. Se deia que, si no haguessim estat aïllats, no hauríem perdut les colònies americanes i oceàniques, ni hauríem sofert la gran desfeta de 1898.

«Sortir de l'aïllament» tal ha estat el principi que s'ha predicat de deu anys ençà. Tots o quasi tots els polítics espanyols han expressat la seva convicció de que calia canviar fonamentalment la política internacional d'Espanya. En creure-ho així han coincidit els partits dinàstics i els anti-dinàstics, les dretes i les esquerres. L'aïllament ens havia fet molt de mal, però encara ens en podia fer molt més. «Això de la neutralitat—s'afegia—és una funesta equivocació, un criteri estantí, una teoria vuitcentista. En cas de guerra europea, els qui més hi perdrien foren els neutrals».

Aquestes afirmacions eren quasi unànimament acceptades. Les sostenien des d'en Mella a en Melquiades Alvarez, desde'l comte de Romanones a en Cambó. Se discutí, fa alguns anys, a quin agrupament de potencies convenia que s'adherís Espanya. Els uns deien que calia entendre's amb la Triple Aliança, i els altres, amb la Triple Intel·ligència. En general, el homes de dreta eren germanòfils; els d'esquerra anglòfils i francòfils. Però tots estaven d'acord en sostenir que era necessari unir-se a un dels dos agrupaments europeus rivals.

Per a demostrar la necessitat de que Espanya entrés dins les combinacions internacionals, se sostenia que, essent el nostre un estat feble, li calia tenir al costat altres Estats poderosos. Sense aquesta ajuda, perillaven les illes Balears, les Canaries, les possessions africanes i fins l'independència espanyola. Tant s'havia dit i repetit això, que molta gent s'ho havia cregut.

Diversos fets de significació notoria indicaven que Espanya havia iniciat ja la seva nova política internacional i que s'havia decantat a una intel·ligència amb Anglaterra i França. S'ignorava quin grau d'intensitat tenia aquesta intel·ligència i quins punts concrets afectava, però se tenia per indubtable la seva existència. Llevat dels jaumins i dels mauristes (uns i altres partidaris d'una aliança o d'una intel·ligència amb Alemanya) els demés partits aprovaren o als menys acceptaven les orientacions internacionals assenyalades, segons sembla, per les «clarividents intuïcions» d'un alt personatge. Els mateixos regionalistes, que temps passat defensaren la conveniència d'una política germanòfila, havien acabat per comprendre que, donada la situació geogràfica d'Espanya i tenint en compte els problemes colonials d'aquesta, no hi havia més remei que entrar en la combinació anglo-francesa. En Cambó ho va declarar ben categòricament.

Tals eren les orientacions de la política internacional d'Espanya al començar a con-

griar-se en l'horitzó la sinistra nuvolada del conflicte europeu.

I bé: què ha passat? Tant bon punt la nuvolada avençà i començà la tempesta de foc i sang en la frontera austro-serbia, esdevingué a Espanya un canvi radical d'opinió. Governants i governats, partits de dreta i d'esquerra, ministerials i oposicionistes, s'han sentit de cop i volta partidaris de la neutralitat. Ara resulta, al dir dels capitosts dinàstics, que no tenim lligams ni compromisos amb cap nació, i que estem en la situació còmoda i feliç d'aquell qui mira els toros des de la barrera. Ara resulta, també, que no hem de témer res de ningú. I ara resulta, finalment, que la neutralitat (aquella mateixa neutralitat que ens havia fet perdre les colònies, i ens havia dut a l'enfonçada, i ens menaçava amb esborrar-nos del mapa) és la nostra sort, la nostra esperança i la nostra salvació.

No entrarem pas a examinar si l'actitut neutral és bona o dolenta, possible o impossible. Ens limitarem a fer constar, no més, que un país on se canvia d'opinió d'una manera tant ràpida i completa en qüestions de tal importància, és un país d'inconscients, sense orientació i sense esma, exposat alhora a totes les amenaces de la neutralitat i a tots els perills de l'intervenció.

FULMEN

DE ACTUALIDAD

MAPA DE EUROPA

(En colores)

Verdadero Teatro de la Guerra

Precio: Dos reales

ORÁCULO DE LAS NACIONES

¿QUIÉN GANARÁ?

Divertidísimo e ingenioso juego de cartas político-satíricas para adivinar de quien será la victoria al final de la

TERRIBLE GUERRA EUROPEA

Precio del juego: 15 céntimos

LA GUERRA

Sembla que'l públic comença a considerar-se enganyat.

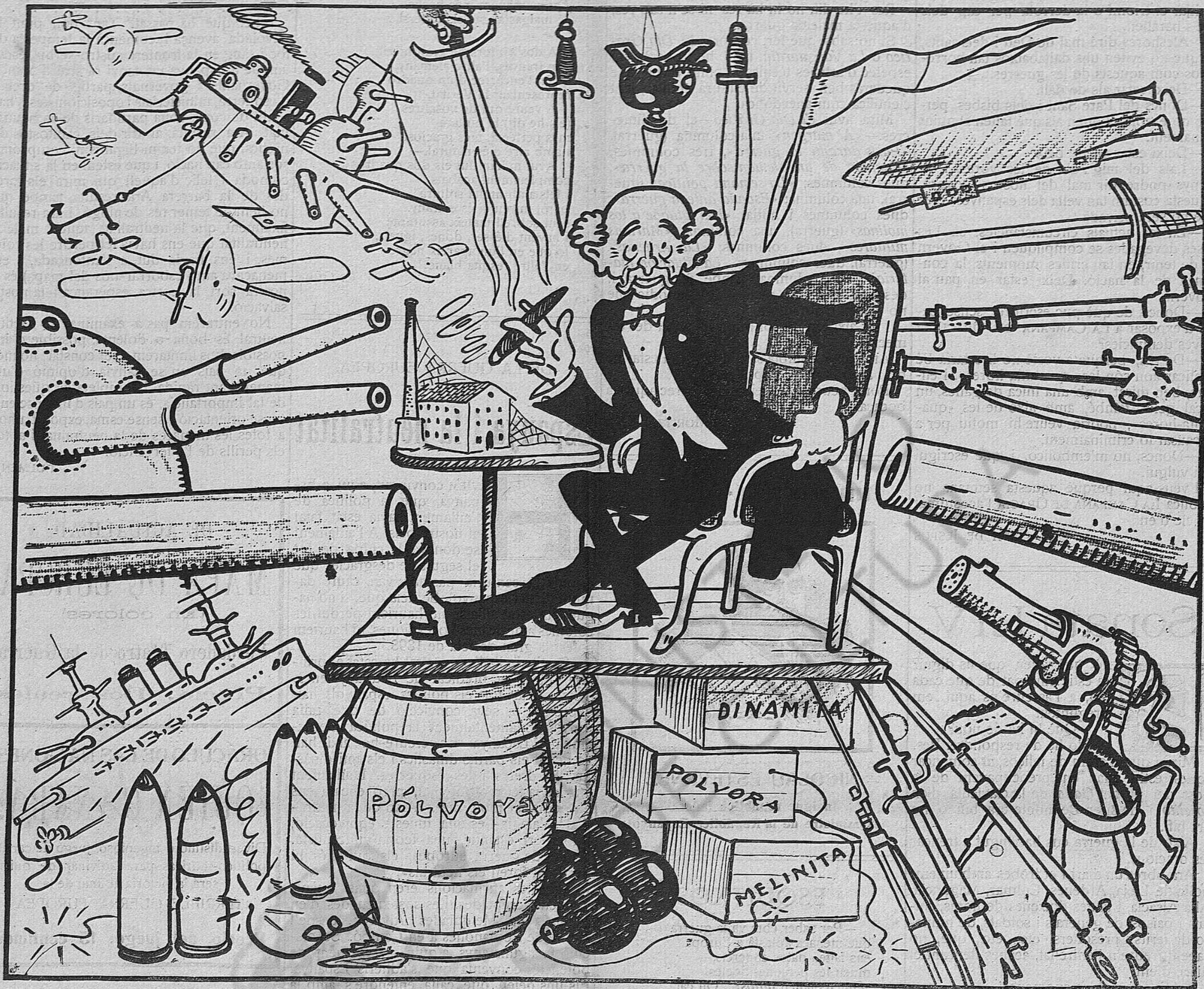
—I la gran batalla?... Què esperen? Per què no's dona'ns?

La gent deu figurar-se que la mobilització de dos grans exèrcits és com l'anada dels Xatos Nous a Sant Mús, que és cosa que's fa en un dia. Cal tenir en compte que la «gran batalla» que amb tanta impaciència espera el respectable públic posarà alguns mil·lions d'homes enfront d'altres mil·lions, i que aquestes forces, situades, al declarar-se la guerra, en punts molt distants dels llocs escullits per a la topada, no s'allisten, ni es concentren, ni s'organitzen en quatre dies. França—i ha fet un miracle—ha necessitat, per a la mobilització del seu exèrcit, dues setmanes. En una taula de café i sobre el mapa, les distancies se recorren molt fàcilment: sobre la terra, accidentada i plena d'obstacles, fins anant en ferrocarril, un kilòmetre té sempre mil metres.

Per lo demés, d'infundis, durant la setmana, no n'han faltat. Apart de les consabudes heroicitats dels aeroplans, hem tingut l'assassinat del Kronprinz, la mort—o el suïcidi—del general alemany Von Emmich, el bombardeig de Trieste i altres ports austríacs del mar Adriàtic, la sublevació dels socialistes de Berlín... Sense exageració pot assegurar-se que, a l'hora present, treballen més les fàbriques de notícies falses que les de pólvora.

En quant a fets passats pel garbell de la comprovació serena, allà van els més dignes d'ésser coneguts:

La dolça vida dels pobles neutrals

L'home tranquil.—Ho veuen?... Si això és Xauxa!... Un Edén!... Un "paraíso terrenal"!...

Dia 12 d'Agost

Entre Stevoort i Haeln—petites localitats de Bèlgica, al Sur de Diest, l'exèrcit belga resisteix victoriosament.

Dia 13

Pot donar-se ja com una cosa certa que els alemanys són amos de Lieja desde el dia 7. Els catorze forts avensats que rodegen la ciutat segueixen, contra lo que fins ara s'havia dit, resistint valentment les furioses embestides dels invasors.

Dia 14

Un exèrcit austriac, fort de 400,000 homes, passa el riu Save, conluent del Danubi, i es fica Serbia endins.

—Els alemanys han promès als polonesos—de les tres regions, russa, alemanya i austriaca—que, acabada que sigui la guerra, els donaran l'autonomia, ajudant-los a reconstituir la seva antiga nacionalitat.

—Un telegrama de París assegura que'l Japó ha declarat la guerra a Alemanya.

Dia 15

El Govern suís contracta, exclusivament per a gastos de guerra un emprèstit de 30 mil·lions de francs.

—Lo que ahir varen prometre els alemanys als polonesos els ho prometen avui els russos. Una volta el Zar hagi obtingut la victoria, Rússia els concedirà la llibertat

econòmica, religiosa i política. De manera que, o aquests senyors són uns embustersos, o, passi lo que passi i en un terme no massa llunyà, Polònia té segura la seva autonomia.

—Per a conferenciar amb el Govern francès, arriba a París el general French, quefe de les forces angleses enviades al continent.

Dia 16

Rússia demana a Turquia autorització per a que'ls seus barcos de guerra, privats avui pels tractats de sortir del mar Negre, puguin atravesar els estrets i passar al Mediterrani.

Dia 17

Tot sembla encalmat, esperant la «gran batalla».

A propòsit d'aquesta, el Govern francès publica una nota recomanant al país que no s'alarmi si, després d'ocorregut el tremendo xoc, circulen notícies en aparença contradictòries, car, tractant-se d'una batalla que tindrà un front de 600 kilòmetres—desde Basilea fins a Maestrich—no ha d'extranyar a ningú que en lo que en uns punts de la línia semblarà un desastre, en altres sigui una brillant victoria.

—Puntualment, en les fetxes convingudes i conforme al plan acordat, queda totalment terminada la mobilització del exèrcit francès.

Dia 18

París. Es trasllada als Invàlids la bandera bàvara presa per les tropes franceses en un dels últims combats i exposada ahir en una balconada del ministeri de la Guerra.

—Se reben notícies bastant extenses de l'atac de Dinant pels alemanys. Els assaltants varen ésser rebutjats amb moltes pèrdues. (Dinant és una bonica població belga, situada vora del Mosa i no gaire lluny de la frontera de França. ¿Serà que'ls alemanys busquen per aquesta banda el camí de París?)

Dia 19

L'estudi dels moviments de les forces beligerants i les darreres notícies rebudes permeten sospitar que'l teatre del xoc més violent dels dos exèrcits serà la pobre Bèlgica.

Al cap de cent anys l'història es repeteix. En 1815 l'escenari va dir-se Waterlòo. Com se dirà ara?

Ha mort a París, on residia feia alguns anys, el conseqüent federal don Nicolau Estévez, una de les figures de més relleu del republicanisme espanyol.

Distingit escriptor i orador facilíssim, els seus

mèrits intel·lectuals i la seva probitat política l'havien dut als més envejables llocs d'honor del partit, comptant-se com lo més notable de sa brillant fulla de serveis el fet d'haver sigut ministre en temps de la República Espanyola. D. E. P.

El venerable Estévez va dir, abans de morir, que si Espanya s'«emperra» en no volguer-se ficar en l'actual sarau bèl·lic internacional, quan la guerra s'acabi, que és de suposar que un dia o altra deurà acabar-se, Portugal invadirà la nostra nació, i ens conquerirà o ens someterà al seu yugo.

Creiem que solament per això, si altres raons no hi hagués, és necessari que'ls espanyols continuem observant la neutralitat que'l senyor Estévez vituperà.

Volem saber si el yugo portuguès és més lleuger o més pesat que'l de'n Dato i el de'n Romanones.

Dissabte vinent

Número extraordinari

de

LA CAMPANA DE GRACIA

8 planes

10 cèntims

Impremta LA CAMPANA I L'ESQUELLA.—Olm, 8.